

FÜGGETLEN LAPOK

Az előfizetési pénzek

s a lap kezelését illető minden tárgyat a kiadó-hivatáshoz (Első magyar egyesületi könyvnyomda, 3 koronára-utca, 15 sz. a.) intézendők.

Börzsmentesen levelek el nem fogadtunk.

Megjelennek ezután minden szerdán és szombaton.
Ezenkívül még:
Ezenkívül még: 6-hasos petit-sor 5 kr., helyedj minden beiktatásért 30 kr.
A nyilat-tér"-ben 4-hasos petit-sor 20 kr.

Pest tekint. 14.

Voltak szellemek, kik incompatibilistát találtak lapunk szabadelvű irányára, s felekezeti közoktatásügyi politikájára között.

Közös, vagy államiskolák, az egyedül szabadelvű cél a haladás minden következetes barátjára nézve. Ezt mondották nekünk.

Lapunk többször vette részletesebb fejtegetés alá hazai közoktatásügyi reformirányát, s mindannyiszor előnyt kelle adunk a felekezeti közoktatásügyi álláspontnak, a közös, vagy államiskolák eszméje fölött.

Nem csupán vallásérkölesi okokból. Jóllehet az állampolitikai ezen etikai momentumát mindenkor lelkesen komolysággal hangsúlyoztuk. Hazai belviszonyaink adott helyzete azonban megnagyított transzactiót, csak azon föltételek alatt igér általánosan deponált társadalmi helyzetünk közepett, ha a felekezeti érdekeket lehetőleg kíméljük, sőt a felekezeti állapotok minél szabadabb fejlesztését okszerű intézkedések által elősegítjük.

Protestans hazánkban, érzékeny féltékenységgel örködnék felekezeti önkormányzatuk, anyagi és társadalmi érdekeik fölött. A tetti kísérletek ebbeli ragaszkodásukat megtörni, csak növelte szívósságát a felekezeti álláspontnak részükön.

Nem képtelenség tehát, hogy a magyar társadalom általánosságánál, politikai exigenciáinak tekintetjék, hogy lehető homogenitást hozassék létre az összes társadalmi rétegek, osztályok, elemek között, még a vallásfelekezeti érdekekben is.

Föltéve tehát, hogy egy szerencsés felekezeti közoktatásügyi politika a katolikusokat is, a valódi értelemben vett felekezeti álláspontra segít, igen természetes, hogy az alkotás kezdeményeinél, gondos kebellet legelsőbb is azon föltételeket kell megállapítanunk, melyek a felekezeti iskoláktól elválaszthatlanok.

Ez az illető egyház befolyása, az illető felekezeti közoktatásra.

Mult cikkünk erről hozott fejtegetést.

De ugy találjuk, hogy az egyház befolyása, azon formában, amint azzal a feudális korszakban találkoztunk, többé fenn nem állhat.

Nem csupán alkotmányjogi szempontból; hanem didactikai tekintetekből is.

A papság egymaga, sem numerice, sem phisice nem képes megfelelni mindazon igényeknek, melyeket a magasrafejtett közmiveltetési állapotok a népiskoláktól követelnek.

De szellemileg sem terjeszkedhetik az ismeretek mindazon ágának tüzetes és folytonos kezelésére és rendszeres tárgyalására, melyek ma mint rendszeres tantárgyak az oktatás szükséges anyagát képezik. Elég legyen például, csak a real ismeretekre hivatkoznom.

Ide tehát alkalmas szakmák közreműködése is kívánatik. Már maga ezen körülmény, hogy új tényezők lépnek a közoktatásügyi sorompóba, változtat a papság hatáskörénél azon helyzetén, melyet eddig ismertünk.

De ezen közreműködés, felekezeti iskolákban, nem lesz idegen, hanem felekezeti, nem az egyházzal ellentétes érdekű, hanem inkább az egyházi érdekekhez forrott. Tehát nem nyit alkalmat bizalmatlankodásra.

A terjedő szabadsági és jogi eszmék, a szabadsági és jogbefolyási érületet ápolják mindenfelé, s azon nézetnek adnak tért, hogy a monopol rendszer jogosulatlan mindenben, tehát a közoktatásügyben is.

Látjuk, mint emel jogigényt, az oktatásügyi befolyásra a család, s ezen szavát a közvéleménynek, Németország katolikussai a jelen bambergi gyűlésen jogosnak nyilvánították.

Lényeges sikere, a kath. közoktatásügynek, hogy a tanhatósági szerzettől van függővé téve. Nem arról van a szó, hogy az egyháztól elvegyük az iskolai adminisztratívát. Az sem kérdés tárgya, hol legyen felekezeti iskolaszervezetben a tanhatóság posztója.

Hanem igen is az forog szőnyegen, hogy a hatósági corпуст szélesbitsük, abba a világi katolikusokat is bevegyük. A plebániák körében iskolai bizottság szerveztessék, nem csak negatív, hanem adminisztratív hatalommal felruházva. A kerületi iskolafelügyelőség, mindenütt két tagból, egy pap, és világitól álljon. Az igazgató mellé, rendszeren a kerületi esperes szokott lenni, egy központi igazgató tanács állítandó, világi és egyházi tagokból. Mind az iskolai felügyelők mind a központi igazgatótanács és a plebániái iskolai bizottság szabadon legyen választandó.

A tanhatósági jogok ezen kiterjesztése, nem csökkenté az egyházi befolyás értékét, vagy mértékét, de inkább szilárdítani és biztosítékokkal sáncolni fogja azokat. Elég lenne azzal téve a haladás kívánalmának, az alkotmányos, és felekezeti szellemnek. A nyertes minden esetre az oktatásügy lenne!

A kath. papság helyzete hazánkban.

II.

Pest, szept. 14.

¶ Multkori cikkünkben a szolgálattól koruk — vagy testi fogyatkozásaiknál fogva fölmentett munkaképtelen áldozárokról emlékeztünk meg néhány sorban: menjünk át most az alapság működő tagjaira.

Ha végig tekintünk a hazánkban létező életpályákon, első pillanatra szemünkbe ötlük; hogy egyikben sem áll az anyagi díjazás oly visz-szás arányban az általok igényelt szellemi képzettség és kellékekre fordított tökével, mint a papi pályán. Azokat, kik az alapság említésénél a káptalanok tagjaira, apátok, prépostok és a nagyobb, népesebb helyeken alkalmazott, dűsabb javadalmazott lelkészekre gondolnak, figyelmeztetjük, hogy ezek egyházmegyénk bármelyikében jelentéktelen számmal, akárhány püspökségben pedig alig néhányan vannak. Ez alkalommal eltekintve ez utóbbiakról a nagy többséget tartjuk szem előtt; — ezeknek helyzetét akarjuk megvilágsítani.

Gyakran hallunk az életben különféle kifogásokat az alapság ellen; többi közt keményen hangsúlyozzák némelyek, hogy az alapság a széke helyeken kívül nem rendelkezik azon miveltégi fölnnyel, mely a mai viszonyok kívánalmának mindenben megfelelné. — E panasz habár semmi esetre sem mondható általánosságban, tagadhatlan, hogy közülünk sok egyénre alkalmazva bir némi alappal. Azonban ne feledjük, hogy ez esetekben is nem annyira az illetőket terheli a felelősség és vád sulya; mint inkább a kedvezőtlen körülmények, az adott viszonyok azon alakulása mellett, mely az illetőknek csaknem lehetlenné tette a képzettség azon fokát elérni, mely hivatásuknak megfelelő volna, — igen e körülmény mellett főleg azokat, kik a helyzet visszasságának megszüntetésére hivatásukat s anyagi előnyeiket nem vetették a mérlegbe. — A vád sulya magasabb helyeken nyugszik.

Vissza kellene tannemünk a növeldei nevelésre, hogy tárgyunkhoz az alkalmas kulesot kezünkbe ragadhassuk; azonban más alkalommal szándékozván a növeldeket tárgyalni; ezuttal kezdjük ott, hol a növelde elvezgete, s hol a pálya tulajdonkép kezdődik, — az unjonnan fölszentelt áldozásoknál. — Vizsgáljuk ha úgy tetszik logikai és természetes egymásutánban ez állás anyagi oldalait, melyek a szellemi előhaladás hatalmas emeltyüi, vagy esetlegesen a hátramaradás lényeges tényezői.

Midőn a tanpálya végzett áldozár a növeldeit elhagyja, adnak neki egy papi öltöny mellett pár tankönyvet és a breviáriumot. Ezen fölszereléssel kell elfoglalnia hivatalokadasi helyét, hova időközben rendeltetett. Azok, kik szerencsések voltak gazdagabb szüléktől származhatni, az elősorolt tárgyakhoz valószínűleg egyebet is visznek magokkal az új állomásra: de a nagy

többségnek legfőljebb ágyneműje a melléklet. Ezek nemcsak nem részesülnek segélyben, de sőt tőlük várnak az elaggott szülők vagy szegényebb rokonok, kiknek ők egyedüli reményüket képezik. — Mint felelhet meg a segédkész a benne helyezett reménynek új állomásán, hol esetleg hatvan forint évi díj jutott osztályrészeül, azt nem szűkség fejtegetnünk. Egyes megye mint p. o. a veszprémi, ez időszereüti főpapjának anyai gondoskodása folytan kivételt képezhet ugyan, azonban kivételt képezőkben is van elég állomás, mely a százat nem haladja tul, leg több megyében, amint említök, hatvan a rendszeren szám; — oly szerény összegecske, mennyiert mai időben a legelső-rendű szolgálta nem is említve, mert ezeknek existentiája a szó teljes értelmében fényesnek mondható az oltárnakszolgáival szemben.

Hol van a pálya, melyen egy képzett egyének 60 ft lenne évdija? — s vajjon melyik pálya kíván annyit áldozatot követőitől, mint a papi pálya? s ennek terhei az előnyök nélkül — kit nyomnak sulyosabban, mint a segédkész? — igen, azon egyént, kinek nincs otthonja, ki elhagyatva egyedül áll a nagy világon, kitéve a fondorlatok és armányok minden oldalról; — kinek minden pillanatban készen kell állnia alulról és fölülről egyaránt jöhöt preszóknak eltűrésére, — nem ritkán a hatóság legszesélyesebb rendelkezéseinek teljes resignatióval való elviselésére!

Hatvan forint meglehetős összeget képezhetett valaha egy szegény áldozárnál, főleg ha mellékes jövedelmei két- vagy háromszor meghaladták a kitűzött díjt: jelenleg azonban, mai körülmények közt, melyek tüzetesebb eseteleéséről ezuttal már csak azért is lemondunk, mert általán tudva vannak, — ezen ismert körülmények közt — s oly időben, midőn egy tisztességes téli öltöny ára túlhaladja az említett szerény összegecskét, — valódi anomalia, melynek képtelenségét, tarthatlanságát csak az nem látja, aki látni egyáltalán nem akarja.

Azt mondhatja tán valaki, folyamodjék a káplán dusan javadalmazott káptán és főpapsághoz, ha segélyre van szüksége. De vajjon tűrhető-e, hogy az egyén, ki a nap hevét sulyosabban érzi, mint a káptalanok tisztelt tagjai körül igen sokan valaha érezték, hogy — mondjuk — ezen egyén minden egyes esetben könyöradományért, alamizsnáért esedezzek, mint valami tehetlen koldus, kit nyomora üz házról házra a megélhetés eszközeinek beszerzésére? — Nem is említjük azt, hogy sok esetben a kérelmező kénytelen volna oly gyöngédtelen kifejezésekkel találkozni, melyeket elhallgatna talán a félénk kezdő: de válasz nélkül alig hagyhatna a hivatás betöltésének tudatával, állásának teljes érzetével bíró egyén. — Legyen az áldozat önfeláldozó, — tudjon nélkülözni, ha már e pályára adta magát. — Nagyon helyes tanács; — hanem kérdjük, nézhetik-e az illetők nyugodt lélekkel, hogy a nélkülözés valódi nyomorossággá fajújon oly esetben, midőn annak megszüntetése egy kis jóakaratt, ügybuzgalom és kevesebb önösség mellett csakely nehézséggel járna? — E kérdésre feleljenek magoknak azok, kik hivatva volnának e tárgyföött bővebben elmélkedni.

Szívesen tűr az áldozár, ha türelme által segítve van a bajon: ez ügynek megoldására azonban nem elég a pusztá türelem — óriási legyen bár — korunk mindenkitől tehát az áldozártól is megkívánja, hogy állásának megfelelőleg — nem kiválóan ugyan, mert ez már fölösleges és az oltár szolgálójához nem illő fényezés volna, — de mindenesetre az egyszerűség mellett is illően, tisztességesen öltözködjék; — s az öltözékből nem ríkan az egész egyénre követ-

keztetést vonnak, sőt a tisztetletet is gyakran szabályozza a külső megjelenés.

A lelkesi pálya egyik első rangú követelménye, hogy az egyház szolgálja kellő tekintéllyel birjon népe előtt; s amennyiben ennek a kül megjelenés is segédeszköze — pedig tagadhatlanul az jelen korunkban — igen, annyiban az áldozár legalább akkor, midőn a világgal érintkezik, okvetlenül kell, hogy korunk ezen fölfogását figyelembe tartsa. — De lehetséges-e ez a főnebb említett évi díj mellett? — Barmint fonolgassuk e kérdést, kénytelemeek vagyunk nemmel felelni, s e választunk visszahangozza száz és száz hang széles Magyarországon.

A segédkész állás rendelkezést tehát megkívánja a méltányosság, sőt a szigorú igazság, hogy t. i. annak tagjai képzettségöknek egy részről, fát adalmas működésöknek más oldalról megfelelőleg díjaztassanak; — megkíván a továbbá azon körülmény, hogy a művelt társadalomban az őket méltánmegillető módon jelenhessenek meg.

De megkívánja a rendezést alélek és szellemfolytonos képzetése és egyéb egyházpolitikai tekintetek is; mikről majd jövőben.

Levelezések.

Kolozsvár, szept. 10.

Városunk magas állású vendéget tisztel kebelében; pápai követ Falcinelli Marian ó nagyméltósága tegnap este 7 órakor érkezett Temesvár Gyulafejérvár felől utjából megyei püspök Fogarasy Mihály kíséretében városunkba; — az egyháztanács néhány nappal ez előtt a magas vendég érkezéséről értesítve lévén, ó nagyméltósága díszes elfogadására minden kitelhető intézkedéseket meg tett —

Az utazás célját, a magyar püspökök látogatása indokát nem tudjuk; ha a magyar egyház jelen valóban átmeneti válságos helyzetű; a világi kath. hívők jogos törekvései ellen az erdélyi püspök tapintatlan, mondhatni kihívó, és a bizalom minden köteleit szét bontó, a pástort nyájával meghasonlamba hozó eljárásait: ha az ausztriai püspökökhöz közlelebből kibocsátott, azokat a szentesített törvények elleni actiora serkentő, és a magyar püspöki kart is hasouló magaviseletre felhívó pápai hivatalos felszólítást tekintjük: valóban igazolni lehet, ha az egyháztanács kebelében haljóslatu sejtelmek merültek föl, ha vajjon ó nagyméltóságának utazása célja nem oda irányul e, hogy a magyar püspöki kart a kath. autonomia fejlődésének megakadályozására lelkesitse, azokat titkos utasításokkal ellássa, s annál fogva nem saját érdekeink ellen cselekszünk-e, ha elfogadási tüntetéscink által vallott elveinket megczáföljük? — Mi azonban meg akartuk mutatni, hogy mindenek felett buzgó kath. hívek vagyunk, s az izgalmas egyházi kérdésektől eltekintve szenteses atyánkhöz vallásos buzgósággal, meg nem szűnő ragaszkodással viseltetünk — jogainkból semmit fel nem adunk, magunkat az elfoglalt térről, hová bennünket törvényeink állítottak, bár honnan jövő tekintély által leszorítottai nem engedjük, de e mellett a legszebb öszhangzásban álló vallásos érzelmeinknek az által kívánunk kifejezést adni, hogy a szent atya személyét képviselő nunciust kitelhető teljes tisztelettel fogadjuk; — azért is az egyháztanács ötven tagból álló küldöttséget küldött a város határszéleire, mely az oda tegnap délután, hat órátyában megérkezett s a magas állású egyház férfit, éljen! kiáltásokkal fogadta. — Ó nagyméltósága szekeréből ki szállva, a küldöttség vezetésével megbízott k. tanácsos dr. Szabó József ur által egy jelenes szerkesztett latin beszéddel üdvözölte tett — ezen szabatos latin beszéd úgy látszik nagyon megnyerte ó excija magas tetszését, mert többször közbeszólvá nyilvánítá tetszését, a szónokot pedig átölelve megcsókolta, a beszédre pedig latin nyelven igen nyájas leereszkedéssel az egyházat fenyegető veszélyeket kiemelve, a híveket együtttárrásra buzdítva felelt. A beszédet foglalt Bianini Domokos kijelentvén, hogy ó olasz származású s igen nagy szerencséjének tartja, hogy ó nagyméltóságát anya nyelvén is üdvözölheti, az anya nyelv hallása annyira meg lepte ó nagy-

méltóságát, hogy Biasini is le ereszkedése meg ölte, is megcsókolta. — Harang zugsok hirdeté, hogy a magas vendég közeledik — a piaci nagy tért mindeu osztályú néptömeg foglaltá el, és a husz kocsikíséretében megérkezett magas vendéget éjlen ki áltásokkal fogadta — a templom kapujánál városi plebános, és pápai praetulus Lőnhárd Ferencz ur fogadta teljes ornatásban a helybeli és vidéki papság segédletével — ó excija imáját végezve, a plebániái lakba tért, és fogadta a tisztelő látogatásokat a házi gazda latin beszéddel üdvözölte a megye nevében, és dísz lakomat adott, mely alatt több latin felköszöntések mondatak. — Ma a k. főkermányszék, megyei és városi hatóságok, a pénzügyigazgatóság — a katonai kar tette tiszteletét — kir. biztos gróf Pécly Manó ó excija 2 órakor dísz ebédet adott, melyre a polgári, katonai, és felekezeti főbök meghívattak — a katonai parancsnokság által tisztelet örök helyezettettek a plebániái kapuja elébe — ó nagyméltósága meg volt lepetve az itteni szives fogadtatással; vajha az eredmény bentünk és arról győzne meg, hogy borus sejtelmeknek nem voltak alaposok. r. l.

LAPSZEMLE.

A „Hon“ vasárnapi számában olvastuk „az alternatióról“ cím alatt egy cikket, melyben a szerző a még maig lévő „kasztronszerű“ vallásfelekezeti szöröl“ említést tesz és ellene sikra száll. Résztünkrol mondhatjuk, hogy vele ugyan egy véleményben vagyunk és sajnáljuk, hogy ez nincsen még máskép. De hagyjuk a „Hon“t beszélni:

„Az alternatio, mint intézmény, gyakorlati magyarázatát abban találja, hogy némely helyeken tisztújítások alkalmával, vagy az üresedésbe jött tiszti állomásoknak esetéről esetre betöltéséről, elkezdve a polgármestertől le egészen az utolsó éjeli őrig, a chinai hátramaradásra emlékeztető kasztronszerű vallásfelekezeti az irányadó főszempont és döntő körülmény, úgy hogy pl. ha a polgármester protestans, már akkor a fibőrnak okvetlen rom. katolikusnak kell lenni s ha a következő columnalis kapitányi tisztség rom. kath. férfiuval töltetik be, a főjegyzőségre csak is protestans ember concurrenbat, és így tovább, rendszerint feles számban, tehát sokszor a nélkül, hogy az arányra, melyben a különböző hitfelekezetek népessége egymás irányában áll, tekintet lenne, mi már magában véve ellenkezik az igazsággal.

De eltekintve ettől, valamint attól is, hogy a felekezetiesség fölött az előlételeken fölülemelkedett jelenkor s épen legújabb az izraeliták egyenjogóságára vonatkozó hazai törvényünk palézat tört: vajjon méltányos és igazságos dolog e az, hogy valamely tiszti állomás betöltésénél egy jó készülttségű egyén, egy másik kevésbé készült, sőt esetleg talán azon tisztségre nem is egészen alkalmatos ember elől, a közügy rovására, a felekezetiesség vetője következtében kitűni kényszerül. Ha a köztisztviselői állományok betöltése iránt hirapilag közzétett pályázati hirdetéseknek nem akarjuk nyilvánosságra hozni azon legelső föltételt, miszerint megkívánatik, hogy a pályázó ezt vagy amaz a hitet vallja, más szóval, ha resteljük a közvélemény előtt az intézményt magát: miért nem töröljük azt el?

Meg volt az alternatió, a vallás felekezetiességből származó féltékenységek és abból kifolyó elnyomás idejében a maga alapja; de a mai viszonyok között, mint a kortól elmaradás jelét, ezen intézményt valóban restelünk kell.

Menjünk ki a nagyszerű, a szabad Amerika Egyesült államába; nézzünk be ott az állami iskolákba. Nem fogjuk ott megtalálni a hittanár tetszékét. — Ne a köz-tanintézetekben keressük azt, hanem járjunk sorba vasárnaponként a különböző hitfelekezetek templomait, feltaláljuk azokban mindazon növendékeket, kiket tegnap a közös tanintézetben együtt láttunk, oktatva a gyűlék kebeléből önként vállalkozott tanítókat által. Nem a hierarchia gyámokadasi alatt, de a szabad állam mindenkinék egyaránt nyitva álló felekezethez nem kötött közös tanintézetben szájva be s veszi át az amerikai polgár azon elveket, melyek őt mint a szabadság emberét, teszik ismeretessé a világ előtt.

Nem szájjal hirdetik ott az egyenlőséget, szabadságot, s testvérséget, de gyakorolják azt és élvezik gyümölcsét. Mi pedig még csak most jutottunk el oda, hogy protestans tanintézetekben rom. kath. ifjak is képezhetik magukat, s ottan nyert bizonyítványaik — ma már érvényesekül ismertettek el.

Sok utjait és tenni valók van nekünk addig is, míg társadalmi intézményeink fejlesztése tekintetében oda jutunk, a hol más nemzetek már jelenleg állanak. Ne is keressünk azért magyar nevet arra az alternatióra, szemébe kacsag annak a uumiának a jelen kor szabad szelleme; oly növény az, mely csak a társadalmi haladás folyton emelkedő horizonán alól maradt süppedékekben tenyész, de a melynek a szabadverseny még nevét is

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde szept. 15. é.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze szept. 14. é.			Részvények.		Elsőségi kötvények.	
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank			Államadósság.			Nemzeti bank		1867. Erzsébet vasut.	
Áru	Ár	Ár	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza búsági	83-85	3.10-3.70	635	640	55	55.25	732	723	100.50	101	100.50	101
" tiszai	86-88	3.20-4.40	204	206	58.40	58.50	210.70	210.90	118.75	119	118.75	119
" pesti	83-85	3.20-3.80	91	91.25	61.90	62.10	91.75	92.25	89.25	89.75	89.25	89.75
Kétszeres	86-88	4.05-4.40	1450	1450	57.75	57.85	634	636	83.50	84	83.50	84
Rozs	83-85	3.20-3.80	440	450	82.90	83.10	165.50	166	94	94.50	94	94.50
Árpa serfőzésre	86-88	4.05-4.40	1150	1160	76.25	76.75	193	195	75.50	76	75.50	76
etetésre	83-85	3.20-3.80	1390	1410	78	78.50	1865	1870	81.50	81.75	81.50	81.75
Zab	86-88	4.05-4.50	650	655	75.50	76	251.50	251.40	98	94	98	94
Kukorica búsági	78-80	3.05-3.15	865	870	71.50	72.25	162.75	163.25	210.50	211	210.50	211
" tiszai	68-70	2.40-2.65	630	635	900	910	187	187.50	187	187.50	187	187.50
" pesti	68-70	2.90-2.30	585	590	138.50	138.75	151.50	152	151.50	152	151.50	152
Kétszeres	46-48	2.15-1.62	195	200	30.50	31	152.50	154	150	152	150	152
Rizs	4-4.50	2.60-2.65	615	616	37	38	78	79	78	79	78	79
Értékpapírok	2.40-2.60	2.60-2.65	214	212	32.50	33	149	149.50	527	528	527	528
Bab új	5-5.25	2.40-2.60	275	280	31.50	32	438	442	438	442	438	442
Köles	5.40-5.60	2.40-2.60	79	80	20.50	21						
Repezo		5-5.25	407	410	20.50	21						
Záloglevelek.		5.40-5.60	400	412	20.50	21						
Nemz. bank kisors. ezüst	97.70	97.70	435	440	20.50	21						
Magyar földhitelintézeti	92.80	93	85	90	14.50	15.50						
Ausztriai	102.25	102.75	92	93								

H I R D E T É S E K.

29. SZ. URBAN KAROLY KÖFARAGÓ
 Pesten, kerépesi-ut 29 sz. a.
 ajánlja magát mindennemű
siremlékek, szobrok és egyházi oltárok
 elkészítésére.
 Továbbá elvállal bármilyen
építkezési munkákat
 a legolcsóbb áron.
 Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Misemondó ruhák
 harisnyák és czi-
 monstranzok
 pok-
 helyhe, ciboriu-
 mok, gyertyatar-
 tok, kereszttek, paci-
 ficalek, füstölők
 lámpák,
 dal-
 matikák, albak
 roc hettek, velumok
 vankusok, egyházi
 iskolai és czéh lobo-
 gok, oltár terítők,
 infulak, kesztyúk
 valamint mindennemű
EGYHÁZI SZEREK
 legjutányosabb áron
OBERBAUER ALAJOS
 gyáraktárában vaczi-utca 15. sz. Pesten.
 Arjenyekék és minden usztítás kívánatra beküldetik.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság.
 Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigözösök
 hétfőn folyó évi szeptemb. hó 7-től fogva
Pest, Császártüdő és O-Buda között.
Óránként
 hétköznapokon reggeli 7 órától esti 7 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 7 órától esti 8 óráig
 fognak közlekedni.
 Pest, 1868. évi május hó 23-én.
 Az első cs. k. szabad. dunagőzhajózási társaság
 forgalmi igazgatósága Magyarországon.

A new-yorki Singer manufacturing Company.
 valódi amerikai varrógépet
 Van szerencsém a tisztelt közö-
 ségek ajánlani, midőn az ugyne-
 veszt eselált varrógépet aján-
 lom figyelmebe, melyek minden
 leheto, segitdeszettel megkezel-
 hogy egyszerűen megköszöl-
 ságnak a varrógépek által minden
 más rendszer felülmutatnak.
 Különösen valók ezek bazi
 használatra, főhőrneműknél, nő-
 szobánál, divatmunkáknál, vala-
 mint legelőkre ernyő — a főve-
 gyrosoknak.
 Szabók, cipészek, nyerve-
 sek, kalaposok stb. használatára
 ajánlom a nagyobb
manufactura-varrógépeket
 melyik a különféle eszék szerint
 különféle előkészítéssel el van-
 nak ellátva a egyszerű szerkeze-
 tük a nagy tartósság által fogva
 tűnnek ki.
 Minden gép tökéletes jóállás mellett adatik el.
 Tanítás ingyen.
 Fűzésre s a legújabb divat szerinti hógőztőeszközre megrendelések el-
 fogadotnak.
ROUB L. F.
 Főigazgató Magyarországon s minden kikülföldi városban, névve,
 Pesten, Váci utca 18. (Nemzeti szálloda).

Kitűnő minőségű és olcsó órák.
KOHN IGN.
 dusan felszerelt, az évek során jels híre kapott
ÓRA-ÜZLETE.
 Pesten, kigőy-utca 6-dik szám alatt.
 nagy választék által mindennemű jól beüzemelt órákból, két évi kieszekedés
 mellett, árjegyzék szerint. Minden óra a pesti kir. főnyelölő hivatal részéről ellen-
 ságt. eszközölő órák megrendelésre van ellátva.

A nálam vásárolt órák a legpontosabban vannak igazítva, úgy hogy akár függő, akár fekvő
 helyzetben vannak, az pontosan ugyanazt mutatják, mint a közönséges órák, sőt még
 pontosabban fognak igen t. vetőn nagy segitdeszettel megrendelésre van ellátva.

Genji zseb órák.
 Aranyhőly-horgonyóra 15 rubin. 42-46
 kristályüveggel 47-51
 Ft. 10-11 " remonitör-ök, valódiak, ken-
 12-13 " gyöngy-fogva felhuzandók 15
 14-15 " dupla fedéllel 110, 119, 130, 148-180
 16-18 " Ingotóra minden 24 órára felhuzandó 9, 21, 23
 19-20 " óra és félföldi-üzlettel 16, 18, 30-32
 21-22 " és egyszerű-üzlettel 48, 50-54
 23-24 " Francia bronzórák, mindenik kétről
 25-26 " hétére felhuzandó 18, 25-30
 27-29 " minden két hétre felhuz.
 30-32 " Francia ébresztő órával
 33-37 " mely ébresztésnél gyertyát
 gyújt 9, 11
 38-40 " hossza 7, 8, 9-10
 41-42 " Vidéki megrendelések előre beküldött ár
 43-44 " 81-87 vagy uszvéd mellett legpontosabban és gyor-
 45-46 " 54-56 sablon talpaitonak és a mi tetszése nem ta-
 47-48 " 35-39 látna, készreleltik.
 Órák, ara y és ezüst a legmagasabb ára-
 44-49 kon eszerhen vesetnek.
 50-51 " Mindenemű tisztások általam feltalált gé-
 52-53 " borg. arany. kőpény. 61, 69, 79, 89-95 gőni mód szerint készítettnek, és igen olcsón
 54-55 " horgonyóra kristályüveggel
 56-57 " arany kop, 15 rubinál
 58-59 " 59-74 számítottanak.
 Pályakoszorúzt a párisi kiállításán. A mun-
 kás eszély javára. Munkás óra (Montre Pro-
 letaire) külön nélkül felhuzható, igen tartóssan
 készitve, két különböző méretű 10 és 12 tri-
 jávak. Egyedül depot Magyarországon és
 kaposztól részét vá.
 Kohn Ignác, Oranuvés.
 A-50